

Elektronista terveydenhuoltoa alueille

Integroidut rakenteet Itämeren alueella - Elektronisen terveydenhuollon kehittämismalli

Miksi “Elektronista terveydenhuoltoa alueille”?

Euroopan valtioilla ja alueilla on samanlaisia sosiaalisia, poliittisia ja taloudellisia haasteita nykyisin ja tulevaisuudessa. Erityisesti terveydenhuollon sektorin täytyy selviytyä rajallisten budjettikehysten lisäksi myös lisääntyvästä palveluiden kysynnästä.

Alueilla on myös lisähaasteenaan huolehtia siitä, että terveyspalvelut ovat yhtä lailla sekä kaupunkikeskuksissa että reuna-alueilla asuvien kansalaisten ulottuvilla. Tällaiset tasapainoiset elinolosuhteet ovat välttämättömiä maaltamuuton ja siitä koituvien rakenteellisten ongelmien ehkäisemiseksi. Tämä nähdään yhä selvemmin väestömuutoksen edetessä ja kiinnostuksen lisääntyessä kaupungissa asumista ja työssäkäyntiä kohtaan.

Tästä syystä korkeatasoisten terveydenhuoltopalveluiden ulottuminen kaikkiin kansalaisiin, heidän asuinpaikastaan riippumatta, on elintärkeää Euroopan alueiden vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyn kannalta.

Terveyttä kaikille

“Elektronista terveydenhuoltoa alueille” on hanke, jota osittain rahoitetaan Euroopan Unionin BSR INTERREG III B -ohjelmasta. Hankkeeseen osallistuvat 17 kumppania ovat alueilta, jotka yhdessä kattavat melkein koko Itämeren alueen, ja heillä on visiona “terveyttä kaikille kansalaisille”. Kumppanit edistävät elektronisen terveydenhuollon toteuttamista omilla alueillaan. Euroopan Komissio määrittelee elektronisen terveydenhuollon *“informaatio- ja kommunikaatiotekniikan soveltamisena terveydenhuoltosektoriin vaikuttavien toimintojen koko kirjossa”*. Tässä mielessä elektroninen terveydenhuolto on merkittävä askel laadukkaampien ja kaikkien kansalaisten, sekä kaupunki- että maaseutuvaestön, ulottuvilla olevien terveyspalveluiden tuottamiseksi. Kumppanit myös yhdistävät voimansa eri Itämeren alueen maissa esiintyvän, terveyspalveluiden tarjonnan silmiinpistävän epätasa-arvon poistamiseksi.

Itämeren alue – malli Euroopalle

Hanke on lähtökohtana mallin luomiseksi monikansalliselle yhteistyölle elektronisen terveydenhuollon sektorilla Itämeren alueella. “Elektronista terveydenhuoltoa alueille” –hankkeen puitteissa vaihdetaan tietoja ja kokemuksia parhaista käytännöistä, kehitetään alueidenvälisiä strategioita sekä testataan ja sovelletaan uutta teknologiaa. Havainnot ja ratkaisut ovat sitten siirrettävissä muille Euroopan alueille ja ne myötävaikuttavat Euroopan terveydenhuoltojärjestelmien nykyaikaistamiseen.

Mitkä tavoitteemme ovat?

Siirtyminen kohti “Eurooppalaista elektronisen terveydenhuollon aluetta”

Euroopan Komissio on asettanut tavoitteeksi *siirtymisen kohti “Eurooppalaista elektronisen terveydenhuollon aluetta”*. Euroopan Unioni edistää monikansallista yhteistyötä kansallisten terveydenhuoltojärjestelmien kesken ja kannustaa eri valtioiden välille syntyneiden rakenteiden kehittämiseen edelleen. Tavoitteena on erityisesti monikansallisen elektronisen terveydenhuollon ratkaisujen hyödyntämisen kehittäminen: *“Elektroninen terveydenhuolto avaa oven helpommin saatavissa olevaan ja laadukkaampaan terveydenhuoltoon. Se voi vähentää virheitä, jouduttaa hoitoa sekä tarjota huomattavia kustannussäästöjä”*. Euroopan yhteisöjen komissio.

Hankkeen tavoitteet

Juuri tässä hengessä "Elektronista terveydenhuoltoa alueille" raivaa tietä yhteiselle *Itämeren elektronisen terveydenhuollon alueelle*. Hanke saattaa yhteen asianosaiset toimijat kaikilta alueilta ja sitouttaa terveydenhuoltojärjestelmien sekä aluekehityksen sektoreilla työskentelevät. Kumppanit ovat vakuuttuneet siitä, että tällainen eri toimialojen välinen kumppanuus on erittäin tärkeätä, jotta kansalaiset voivat hyötyä kaikista elektronisen terveydenhuollon mahdollisuuksista ja jotta alueiden vetovoimaisuutta voidaan kehittää.

Konkreettiset tavoitteet ovat:

- § alueiden vetovoimaisuuden parantaminen käyttämällä elektronista terveydenhuoltoa aluekehittämisen työkaluna,
- § kaupungeissa ja maaseudulla asuville kansalaisille tarjottavan terveydenhuollon saatavuuden ja laadun kehittäminen ("kaikki kansalaiset tavoitettava elektroninen terveydenhuolto"),
- § tiedon ja resurssien jakaminen elektronisen terveydenhuollon ratkaisujen monikansallisella siirrolla, standardoinnilla ja niiden sovittamisella paikallisiin olosuhteisiin,
- § edistää potilaiden, lääkäreiden ja muiden terveydenhuollon toimijoiden hyväksyntää elektronisen terveydenhuollon palveluille,
- § monikansallisen ja eri sektoreiden välisen verkoston rakentaminen ja elektronisen terveydenhuollon alan yhteistyötä edistävän liiketoimintamallin kehittäminen Itämeren alueelle,
- § kokemuksen saaminen monikansallisesta verkostosta ja yhteistyö telekardiologian alalla ja muilla aloilla.

Kuinka toimimme?

Vuoropuhelu ja kommunikaatio

"Elektronista terveydenhuoltoa alueille" perustuu vuoropuheluun ja kommunikaatioon. Kumppanit kuulevat jatkuvasti toisiltaan erilaisista terveydenhuoltojärjestelmistä, erityistarpeista sekä best practice –ratkaisuista. He tunnistavat yhteisiä haasteita ja kehittävät niihin yhteisiä ratkaisuja. Niinpä eräs hankkeen kulmakivistä onkin kokemusten vaihto ja osaamisen siirtäminen.

Tämä prosessi edellyttää jatkuvaa koordinoitua ja hallintaa. Siksi on erittäin tärkeätä, että on luotu yhteinen monikansallisen yhteistyön strategia, jonka puitteissa yhteistyökumppanit sopivat tavoitteistaan ja keskinäisen yhteistyön organisoinnista.

Verkoston rakentaminen

Hankkeen strategisen yhteistyön ydinkonseptina on monikansallinen ja eri sektoreiden välinen verkosto, johon osallistuu 17 kumppania seitsemästä maasta. Niiden joukossa on alueiden hallintoelimiä, virastoja ja viranomaisia, sairausvakuutusyhtiöitä, aluekehityselimiä, yliopistoja ja klinikoita sekä muita terveydenhuollon toimijoita. Tämä eri sektoreiden välinen osallistujaverkosto takaa aluekehityksen edistämisen sekä mahdollistaa terveydenhuollon kehittämisen.

Ratkaisujen toteuttaminen

Kumppanit tekevät konkreettista monikansallista yhteistyötä toteuttamalla yhteisiä elektronisen terveydenhuollon ratkaisuja telekardiologian alalla ja muilla aloilla. Saadut tulokset ja kokemukset ovat siirrettävissä ja toimivat mallina myöhemmälle yhteistoiminnalle.

Mitä toimintaa meillä on?

Hankkeen toteutus jakautuu neljään työpakettiin (TP). Työpaketeissa 1 ja 2 luodaan strategiset puitteet monikansalliselle verkostolle ja määritellään yhteistyön rakenne ja organisaatio. Työpaketeissa 3 ja 4 kehitetään ja toteutetaan teknisiä ratkaisuja ja standardeja monikansallisille elektronisen terveydenhuollon sovelluksille telekardiologian alalla.

Rakenteet ja prosessit (TP 1)

Työpaketti 1 koostuu yksityiskohtaisesti määritellystä yhteistyökonseptista, joka kattaa eri alueita, aina strategian kehittämisestä ja elektronisen terveydenhuollon rakenteiden ja prosessien tarkkojen puitteiden suunnittelemisesta sen toteuttamiseen kumppaneiden kesken. Strategioita tulee kehittää, jotta mm. potilaat ja lääkärit hyväksyisivät elektronisen terveydenhuollon, jotta potilaat voisivat

osallistua terveydenhuollon ratkaisuihin, jotta elektroninen terveydenhuolto muodostuisi osaksi jokapäiväistä terveydenhuoltoa ja jotta kumppaneiden välinen yhteistyö tiivistyisi.

Verkosto- ja liiketoimintamalli (TP 2)

Kestävä monikansallinen ja eri sektoreiden välinen verkosto luodaan työpaketin 2 puitteissa. Tällöin kehitetään myös liiketoimintamalli, jolla saadaan pysyvä rahoitus monikansallisen yhteistyön vakiinnuttamiselle ja joka muodostaa perustan tuleville hankkeille ja investoinneille. Sen lisäksi luodaan malleja monikansalliselle yhteistyölle elektronisen terveydenhuollon alueella.

Tekniset näkökohdat (TP 3)

Työpaketin 3 aikana olemassa olevia teknisiä ratkaisuja arvioidaan, muokataan ja sovitetaan alueellisesti työpaketin 4 aikana toteutettavaa pilotointivaihetta varten sekä työpaketin 1 aikana kehitettyjä yhteistyön alueita varten, jotka siirretään ja sovitetaan paikallisiin olosuhteisiin kumppaneiden alueilla. Tuloksena on niiden teknisten ratkaisujen tunnistaminen, jotka soveltuvat standardiympäristöön sekä kumppaneiden alueilla toteutettavaan tekniseen infrastruktuuriin.

Pilottitoteutus (TP 4)

Telekardiologian pilottiohjelma toteutetaan kokemuksen saamiseksi monikansallisesta standardoinnista, siirrosta ja sovittamisesta paikallisiin olosuhteisiin. Rakenteita ja prosesseja toteutetaan, testataan ja muokataan kumppanimaissa. Siten työpakettiin 3 pohjautuvia teknisiä ratkaisuja käytetään telekardiologian alan yhteistyöhön. Saatuja kokemuksia voidaan sitten siirtää muille yhteistyön alueille.

Lyhyesti

- § Ensimmäinen hankekumppaneiden kokous syksyllä 2003
- § Itämeren alueen Interreg III B hanke käynnistyy kesäkuussa 2004
- § 2004 – 2007: kolmivuotinen projektivaihe
- § Toiminta jaetaan neljään työpakettiin
- § Hankkeen päättymisen kesäkuussa 2007
- § 17 hankekumppania 7 Itämeren alueen maasta
- § 3,27 miljoonan euron rahoitus
- § Taloudellisia investointeja tekevät kumppanit, Norja ja Euroopan Unioni.

Tätä hanketta rahoittaa osaltaan Euroopan Unioni (Euroopan Aluekehitysrahasto) BSR INTERREG III B NP –ohjelman puitteissa.

Ketkä ovat kumppanit?

Tanska

- § Viborgin lääninvaltuusto

Suomi

- § Etelä-Pohjanmaan liitto
- § Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- § Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Saksa

- § AOK Schleswig-Holstein
- § Segebergin alue, Aluekehitys ja työmarkkinat
- § Flensburgin evankelisluterilainen diakonissalaitos
- § Schleswig-Holsteinin sosiaaliministeriö, kansanterveys ja kuluttajasuojelu

Liettua

- § Kaunasin alueen kardiologinen seura
- § Kaunasin lääketieteellinen yliopisto, Sydäntautien keskuslaitos
- § Vilnan yliopistollinen sairaala Santariskiu Klinikos

Norja

- § Vestfoldin sairaalan säätiö

Puola

- § Leborikin kaupunginsairaala / terveysyhtymä
- § Leborikin kaupunginvaltuusto
- § Gdanskin lääketieteellinen yliopisto, 1. kardiologian laitos

Ruotsi

- § Skoonen alue, taloudellinen kehitys ja innovaatio
- § Skoonen alue, terveyden- ja sairaanhoidon osaston johto

Lisätietoja:

www.eHealthforRegions.net
contact@eHealthforRegions.net